

#PARADIGMANMUUTOS

SKTY-PÄIVÄT 2015
SUOMEN TURKU
21.5.2015

Teemu Holopainen
WSP KAUPUNKIARKKITEHTUURI
teemu.holopainen@wspgroup.fi
WWW.WSPDESIGNWORKS.COM

sisältö

- ISO KUVA
- VANHA PARADIGMA
- UUSI PARADIGMA
- CASE: KAUPUNKIBULEVARDIT , HELSINKI

Paradigma = ajattelu toiminnan taustalla

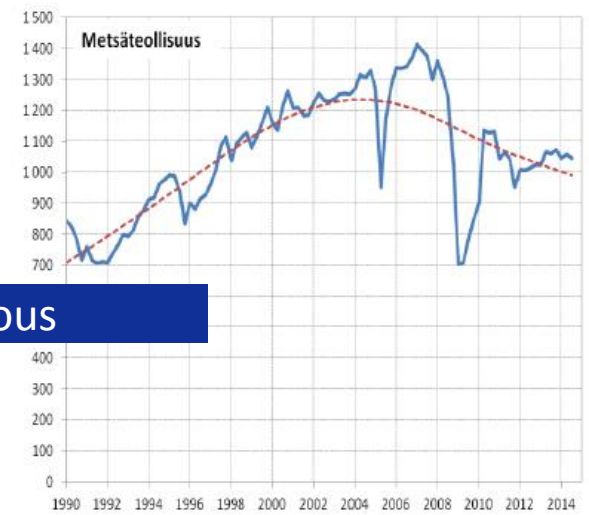
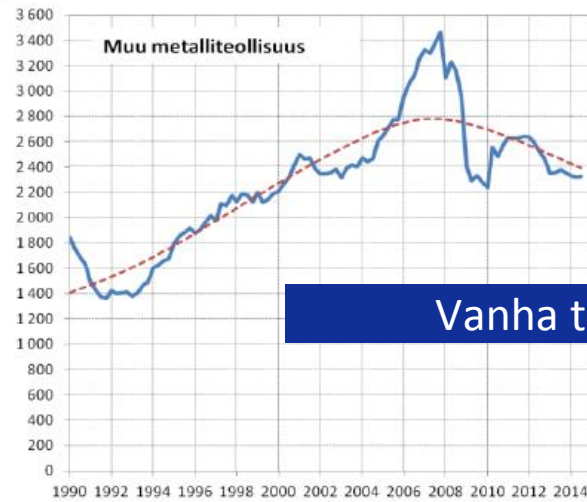
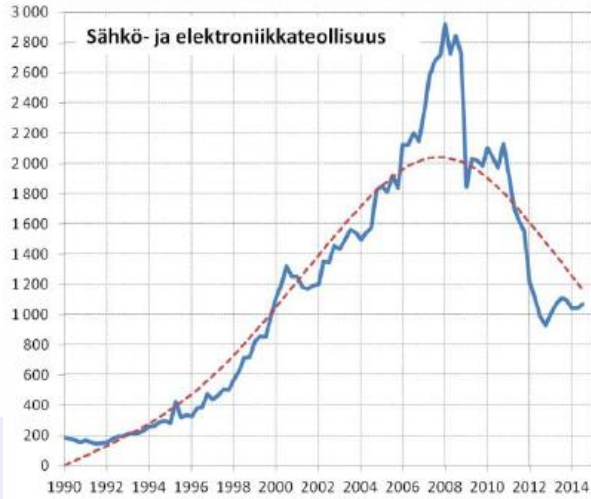
*”.. Koska vanhassa paradigmassa on taustalla suuri määrä valtaa ja yhteiskunnallisia suhteita ja erilaisten **organisaatioiden olemassaolo voi olla kiinni jostain paradigmasta**, paradigman vaihtumisen tunnustaminen ei ole aina helppo ja nopea tapahtuma.”*

A large blue cross shape is centered on a white background. The cross is composed of two thick, solid blue bars that intersect at their centers. The text "ISO KUVA" is written in white, uppercase letters across the horizontal bar of the cross.

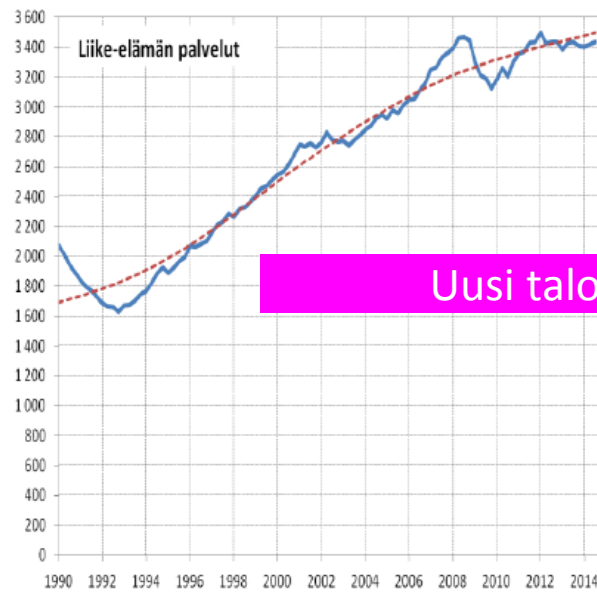
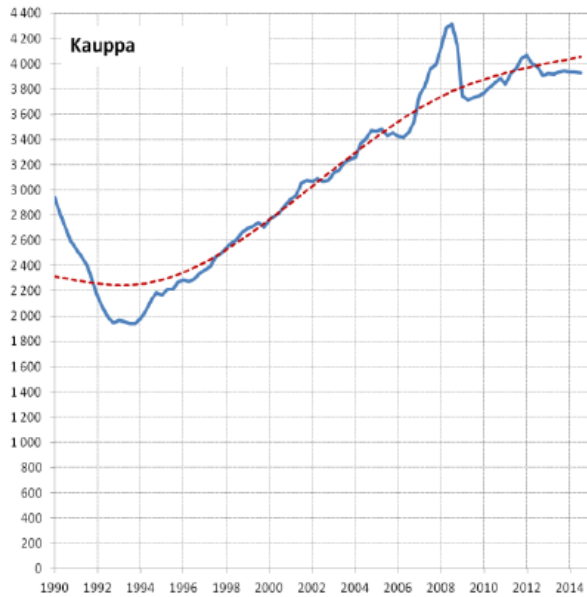
ISO KUVA

Sailas SKTY-päivillä 2014

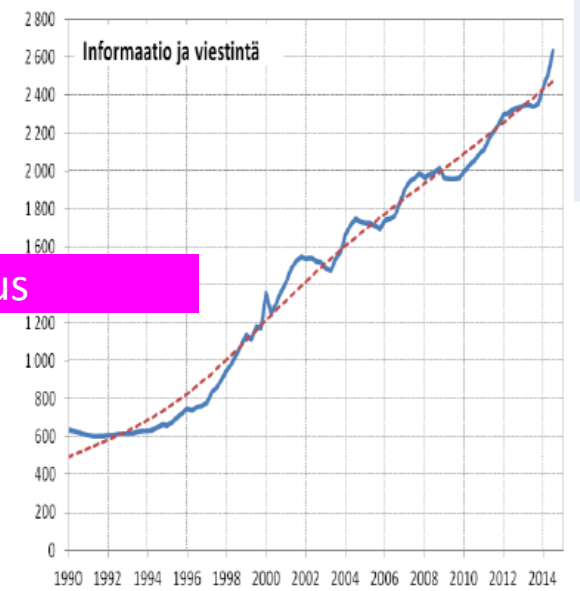
- *Teollisuus ei vedä*
- *Vientiä ei ole*
- *BKT ei kasva*
- *Tuottavuus ei nouse*
- *Palkat liian suuria*
- *Julkinen talous alijäämäinen*
- *Työllisyys pohjoismaista heikoin*
- *työvoima vähenee*
- *Huoltosuhte heikkenee*
- *Sotesta ei tule mitään*

Vanha talous

Uusi talous

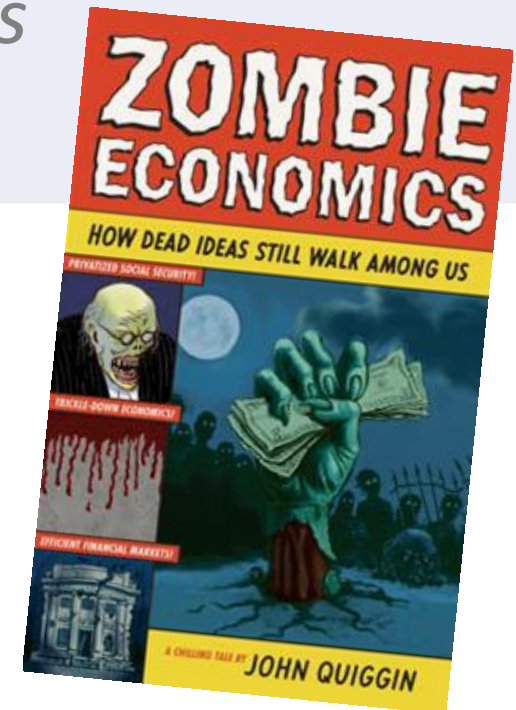
Kehyskuntien osuus PKS:n kasvusta

*Missä uuden talouden tekijät haluavat asua?
Tuleeko uusi nurmijärvi-ilmiö?
Mitä tekee kaavoitus: ohjaa vai reagoi?
Mitä tekee liikennesuunnittelu: katuja vai väyliä?*

ARK/YKR RAHATALOUDEN TAKAAJANA?

- *Lehmann Brothers* ja asuntolainoitus
- *Rikkain prosentti* ja asuntolainoitus
- *Miinus korko* ja asuntolainoitus
- *Elvytys* ja asuntolainoitus

Greetings from Finland

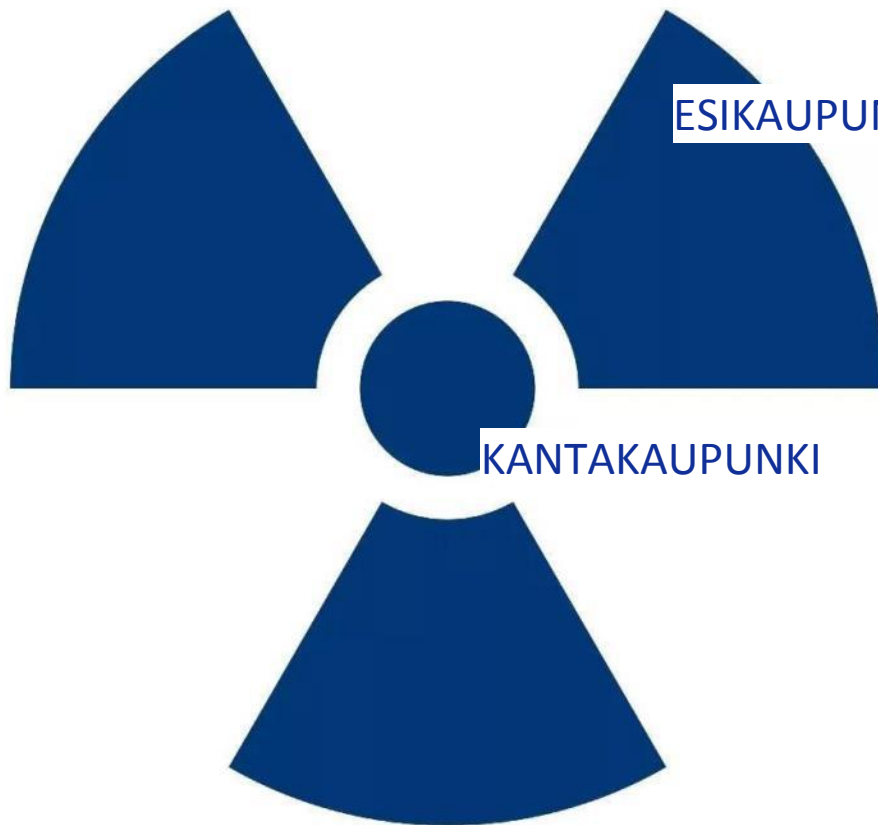

"YKR-KYSYNTÄ"

VANHA PARADIGMA

ESIKAUPUNKI

MAASEUTU

KANTAKAUPUNKI

*MIKÄ TAKAA LAINAT PARHAITEN?
MISSÄ SYNTYY TYÖN TUOTTAVUUS?
MITÄ SUUNNITTELU TUOTTAA?*

”HITLERIN UPSEERIT”

Seudullisuus

Saavutettavuus

”SS-sijainti”

”Käytännön miehet, jotka itse uskovat olevansa täysin vapaita kaikista intellektuaalisista vaikutuksista ovat tavallisesti jonkun kuolleen kansantaloustieteilijän orjia”

– J.M.Keynes 1951

SEUDULLINEN SAAVUTETTAVUUS
=
SUURET MARKKINA-ALUEET
=
SUURI ja KESKITETTY LIIKENNETUOTOS
=
SUURET LIIKENNEALUEET
=
KESKITTYVÄ TALOUS ja HAJAUTUVA SEUTU
+
#PARADIGMANMUUTOS
=
HAJAUTUVA TALOUS ja KESKITTYVÄ SEUTU
=
KESTÄVÄKEHITYS

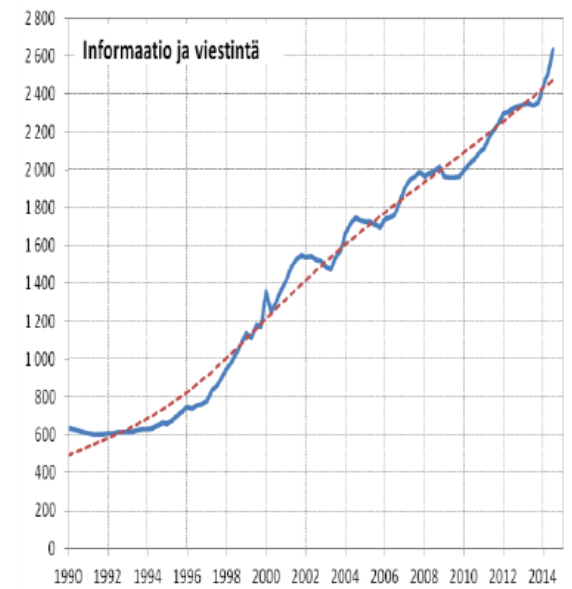
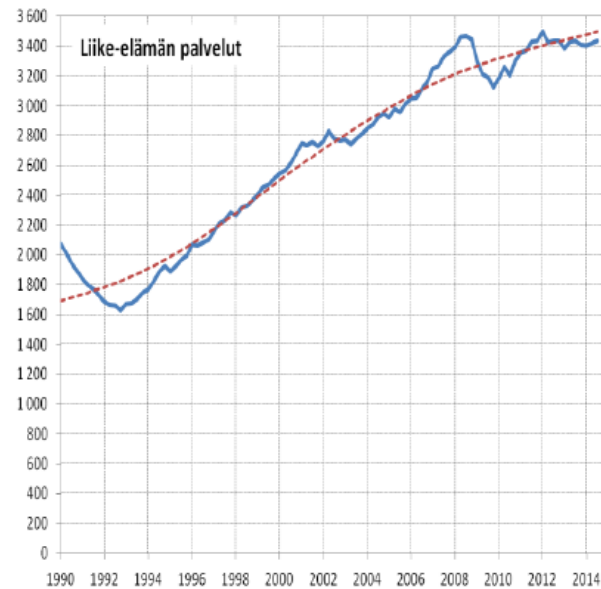
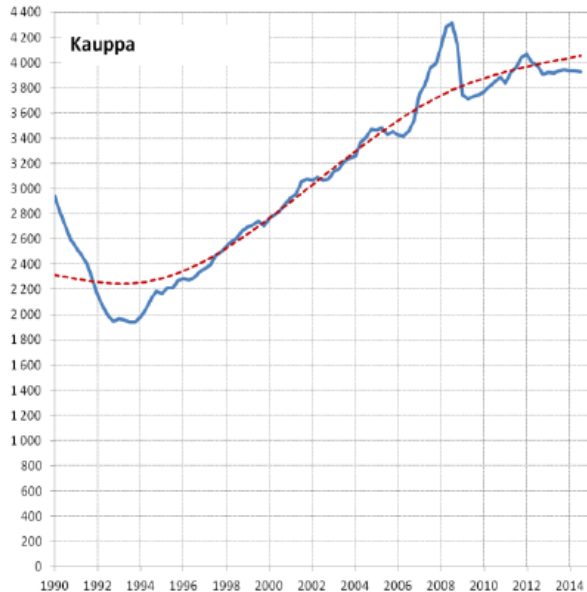
"Itse luomiamme ongelmia emme voi ratkaista samalla ajattelulla, joka ne synnytti."

- Albert Einstein

UUSI PARADIGMA

Kaupunkia ei tarvitse keksiä uudelleen

- YKR-kysyntä muuttuu
- Mobiiliteknologia tarjoaa saavutettavuuden.

Mikä muuttuu?

- 1900-luvun teollisuuden kasvutavoitteisiin räätälöity yhdyskuntasuunnittelu ja sen opetus

Organisaatorakenteet

Tutkintorakenteet

Rahoitusperusteet

Matka-aikahegemonia

Suunnitteluperusteet...

Edellä sanottu johtaa toteamukseen, ettei aikahyöty ja matka-aikaperiaate ole sopiva mittari liikennehankkeiden tarkoituksenmukaisuuden arviointiin. Matka-aikaperiaate soveltunee liikenneverkon kuormituksen ja kulkutavan valinnan ennustamiseen, koska reitti- ja kulkutapavalinnat perustuvat myös käytännössä ensisijaisesti aikaan ilman, että kuluttaja pohtii ajan arvoa rahana.

LIIKENNE/KAUPUNKI 1-2/2011 /Antero Alku

”keisarille uudet vaatteet”

Iso kysymys

"Lopulta keskeisin kysymys kuuluu: koska ja miten Suomen yrityssektori kääntyy kasvuun? Kukaan ei ole esittänyt hyvää vastausta tähän kysymykseen."

Sixten Korkman HS 23.3.2015

Pieni vastaus

”Rahoitetaan liikennehankkeiden sijaan yhdyskuntarakennehankkeita (YKR-hanke)”

Teemu Holopainen SKTY 22.5.2015

YKR-hanke

- On yhdyskuntarakennehanke, jonka tulee...

Tukea työpaikkojen syntykehitystä

*synnyttää kasvuyritysten agglomeraatioetuja
synnyttää lähipalvelukehitystä*

Lisätä asuntotuotantoa oikeissa paikoissa

mahdollistaa uutta asuinkerrosalaa ja riittävä aluetehokkuus

Yhdistää kaupunginosia kestäväällä tavalla

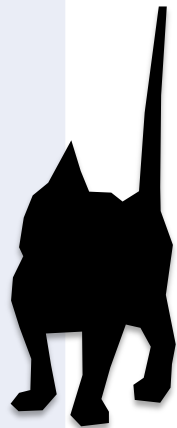
*ohjata kulkutapajakauman kehitystä kohti kävelyä
lisätä **lähisaavutettavuutta** ympäristöönsä*

”Einsteinin Upseeri”

Case: HELSINKI ja KAUPUNKIBULEVARDIT

Kolmas paradigman muutos Suomessa?

- 1918 Saarinen-Jung
- 1968 Smith-Polvinen
- 2014 Kärkinen-Holopainen ...

Mitä ”bulevardisoinnissa” tehdään?

- Tavoitteena kestävä talouskasvun tukeminen yhdyskuntarakennetkaisuilla
(liikenne + maankäyttö , ei siis vain liikenne)
- vrt. vanhojen teollisuusalueiden kaavoitus kaupunginosiksi (..lentokentät, satamat)
- vastataan ilmastotavoitteisiin
- vastataan sosiaalisiin tavoitteisiin
- Täydennysrakennetaan ei vain asuntoja vaan myös työpaikkoja!

Miten se vaikuttaa?

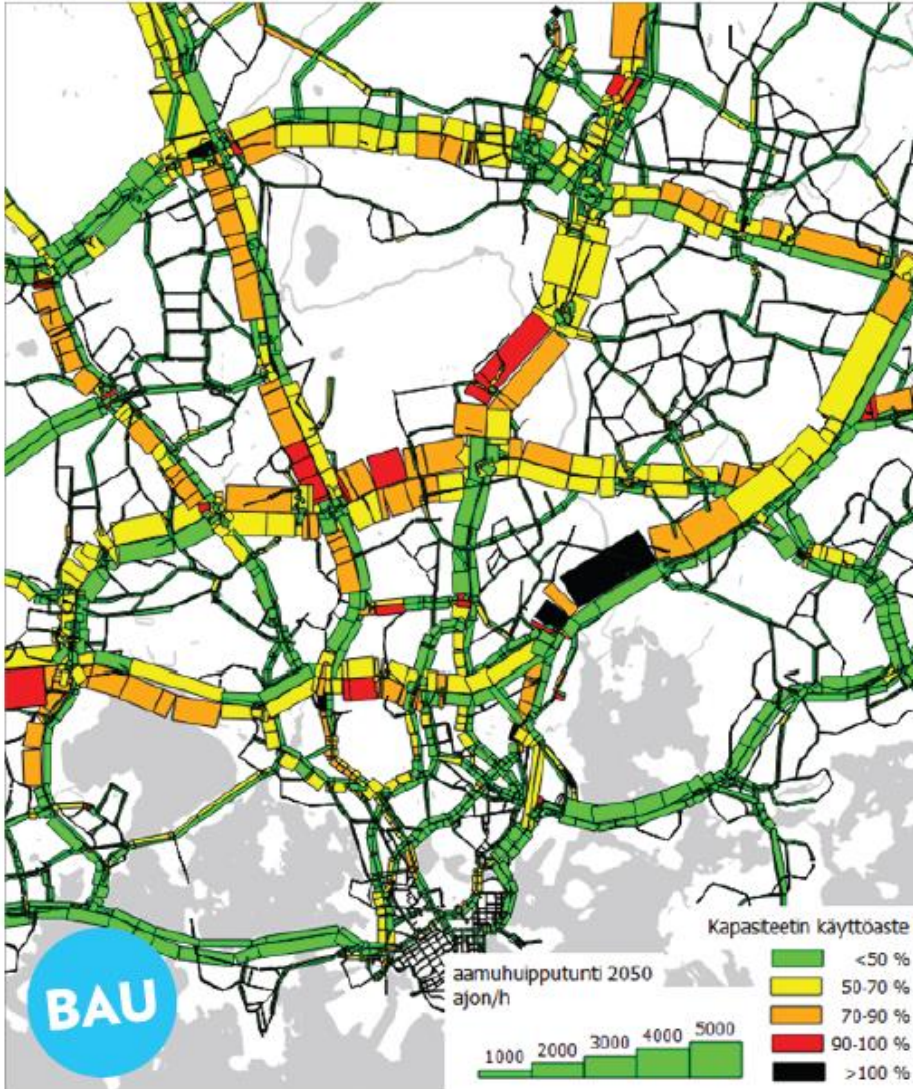
- Palveluja ja ostovoimaa keskeisille sijainneille
(sisääntuloväylät ja vanhat teollisuusalueet keskeisiä sijainneiltaan)
- Mahdollisuus kehittää myös poikittaista katuverkkoa (verkostokaupunkia)
- Mahdollisuus parsia yhteen väylien pirstoama kaupunkirakenne
- Hyvä pohja raideliikenteen kehittämiseen

Liikenteellinen kapasiteetti

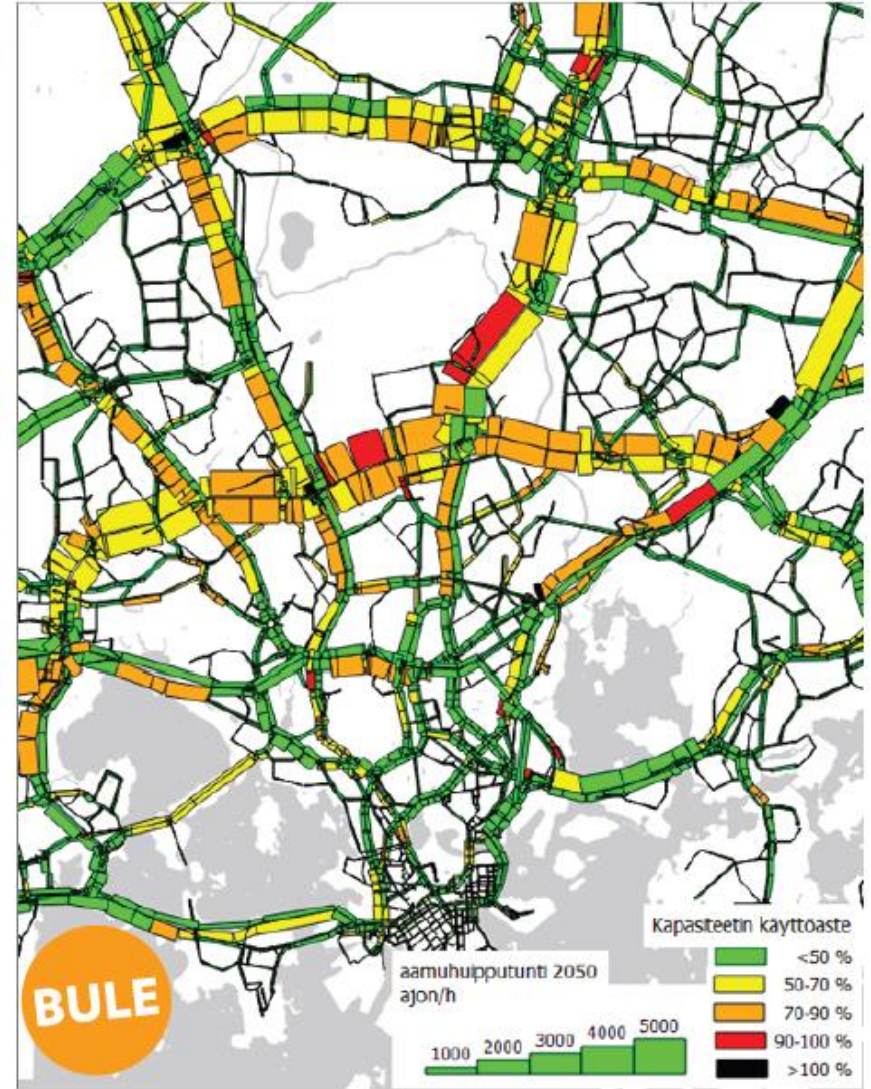

Urbaani kapasiteetti

Kenen kapasiteetti?

Kuva 22: Liikennemäärät ja liikenneverkon kapasiteetin käyttöaste aamuhuipputuntina v. 2050, BAU-skenaario

Kuva 23: Liikennemäärät ja liikenneverkon kapasiteetin käyttöaste aamuhuipputuntina v. 2050, BULE-skenaario

Urbaani kapasiteetti

Urbaani kapasiteetti

“Metropoli- kuten yleensäkin kaupunkipoliitikoissa jatkossa korostuvat yhä enemmän toimenpiteet, joiden avulla alueille saadaan osaavia ja luovia ihmisiä (OECD 2010). Kasvavan kaupunkitalouden taustalla yhä useammin on mekanismi, jossa työpaikat seuraavat ihmisiä (**Carlino ja Mills 1987; Østbye et al. 2012**). Normitalouteen perustuva vastakkainen mekanismi, jossa ihmiset seuraavat työpaikkoja, on menettämässä merkitystään kaupunkitalouden tärkeimmässä eli luovassa osassa. Kilpailukyky edellyttää ylivertaisuutta (jossain), innovaatioita ja osaamista. **Tämä kehitys ponnistaa ennen kaikkea luovista ihmisistä, jotka hakevat miellyttäviä elinympäristöjä.**”

“Useat tutkimukset (esim. **Shapiro 2006**) ovat taas osoittaneet, että ”kauniit kaupungit” (”beautiful/smart cities”) vetävät erityisesti puoleensa työllisyyden ja väestön kasvua edesauttavia korkean osaamistason työntekijöitä. **Tutkimustulos kannustaa investoimaan kaupunkiympäristöön** ja vapaa-ajan palveluiden kehittämiseen.”

“Asunnot voivat olla kalliita vain siellä, missä ihmiset haluavat asua. Hyvinvointi siis lisääntyy, jos näille alueille pystyy muuttamaan uusia kotitalouksia. Tämä on mahdollista vain jos asuntokanta kasvaa. Jos asuntojen hintoja käytetään politiikan ohjauksessa, niiden **pitäisi ohjata rakentamista sinne, missä asunnot ovat kalliita**”

“Osaaminen, innovaatiot ja **kasvuyritykset ovat yhä keskeisemmässä roolissa kaikkien alueiden kehityksessä**. Erityisesti metropoli- ja kaupunkipoliitikoissa korostuvat toimet, joilla kaupunkialueet kykenevät vetämään puoleensa osaavia ja luovia ihmisiä.”

“**Kaupunkirakenne vaikuttaa** sekä yksityisen että julkisen sektorin toimivuuteen ja tuottavuuteen **enemmän kuin kuntarakenne**”

“Hajautunut yhdyskuntarakenne pikemmin kuin kuntarakenne, on keskeinen tehokkuusongelman aiheuttaja myös julkisten hyvinvointipalvelujen tapauksessa. Se selittää osaltaan miksi Suomessa suuret kaupungit sijoittuvat verraten heikosti tutkittaessa palvelutarjonnan tehokkuutta eli sitä kuinka paljon kunnat saavat aikaan eri palvelusuoritteita resursseillaan (**Loikkanen ja Susiluoto, 2005**). **Jos yhdyskuntarakenteelle ei tapahdu mitään** kuntarakennetta muutettaessa, **yksi keskeinen tehottomuuden syy jää ennalleen.**”

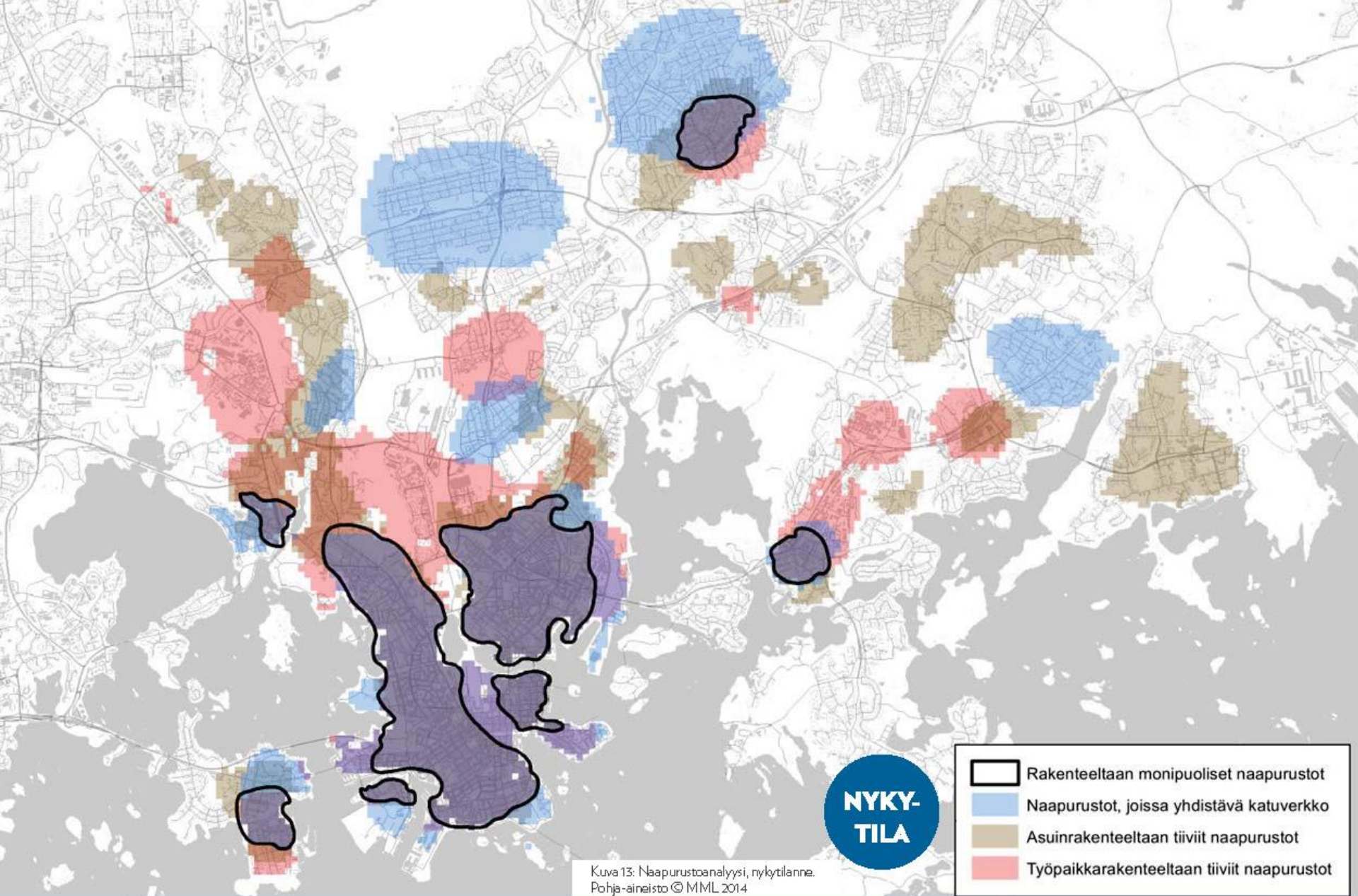
“Kaupunkimaisissa kunnissa työpaikkojen syntyminen on ollut vilkkaampaa kuin taajaan asutuissa kunnissa. Nämä havainnot viittaavat siihen, että agglomeraatiolla, eli **kasautumisella on merkitystä työpaikkarakenteiden uudistumisessa**”

“Seuraavatko kasautumisedut sitten tietyn toimialan keskittymisestä alueelle (lokalisaatioedut) vai liittyvätkö ne pikemminkin keskuksen kokoon (urbanisaatioedut)? Lokalisaatioeduista kirjoitti jo **Alfred Marshall (1920)**, joka kyllä myös tunnusti elinkeinorakenteen monipuolisuuden merkityksen. Kalifornian Piilaakso on oman aikamme tunnettu esimerkki lokalisaatioeduista. **Jane Jacobs (1969)** puolestaan korosti **urbanisaatiovaikutuksia** ja taloudellisen rakenteen monipuolisuutta: **ideat ja innovaatiot siirtyvät myös elinkeinosta toiseen.**”

“Kasautumishyödyn merkitys vaihtelee toimialoittain ja muuttuu ajan kuluessa. **Suurimmille kaupunkialueille keskittyvät ne toimialat, joissa kasautumisen rajahyöty kasvaa eniten**. Edelleen, jos taloudessa yleisesti kasautumisintensiivisten toimialojen osuus kasvaa, se johtaa suurimpien kaupunkialueiden kasvuun.”

“Kaavoituksella luodut maankäytön rajoitukset sekä ylöspäin että vaakasuunnassa nostavat myös osaltaan kiinteistöjen hintatasoa. Jos lisäksi eri maankäyttötyyppien rajoille syntyy maan hinnan suuria epäjatkuvuuskohtia, jotka aiheutuvat kaavoituksen asettamista rajoituksista, se on merkki siitä, että **maankäyttörakennetta tulisi muuttaa**”

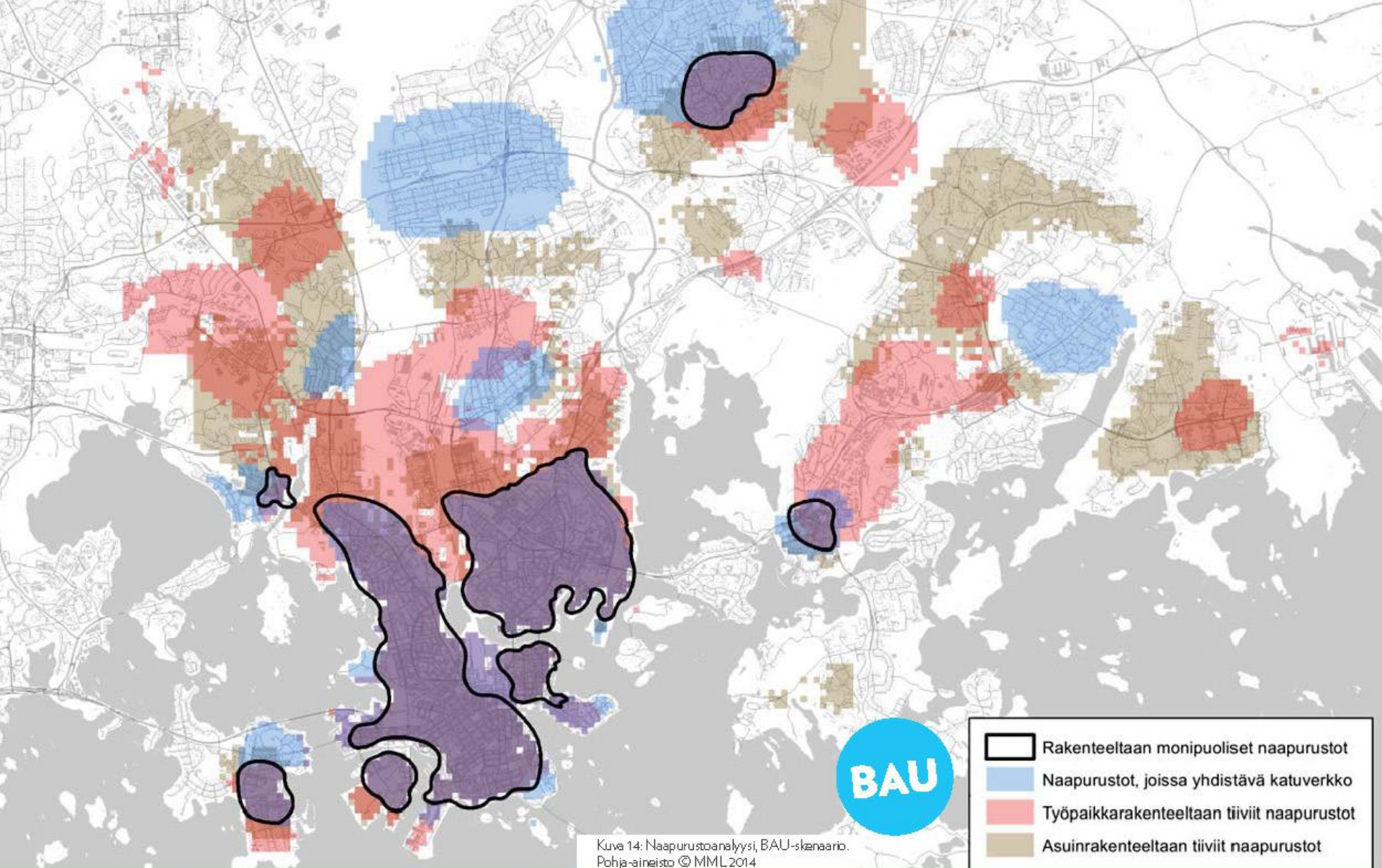
“Perinteinen liikennesuunnittelu onkin verraten hampaaton uusien haasteiden edessä. Liikenteen kasvun mahdollistamisen keinot, **infrastruktuurin tuottaminen ja liikennevälineiden nopeutuminen eivät ole ratkaisuja vaan syitä** yhä suurempiin suoritteisiin ja niiden mukanaan tuomiin **ongelmiin.**”

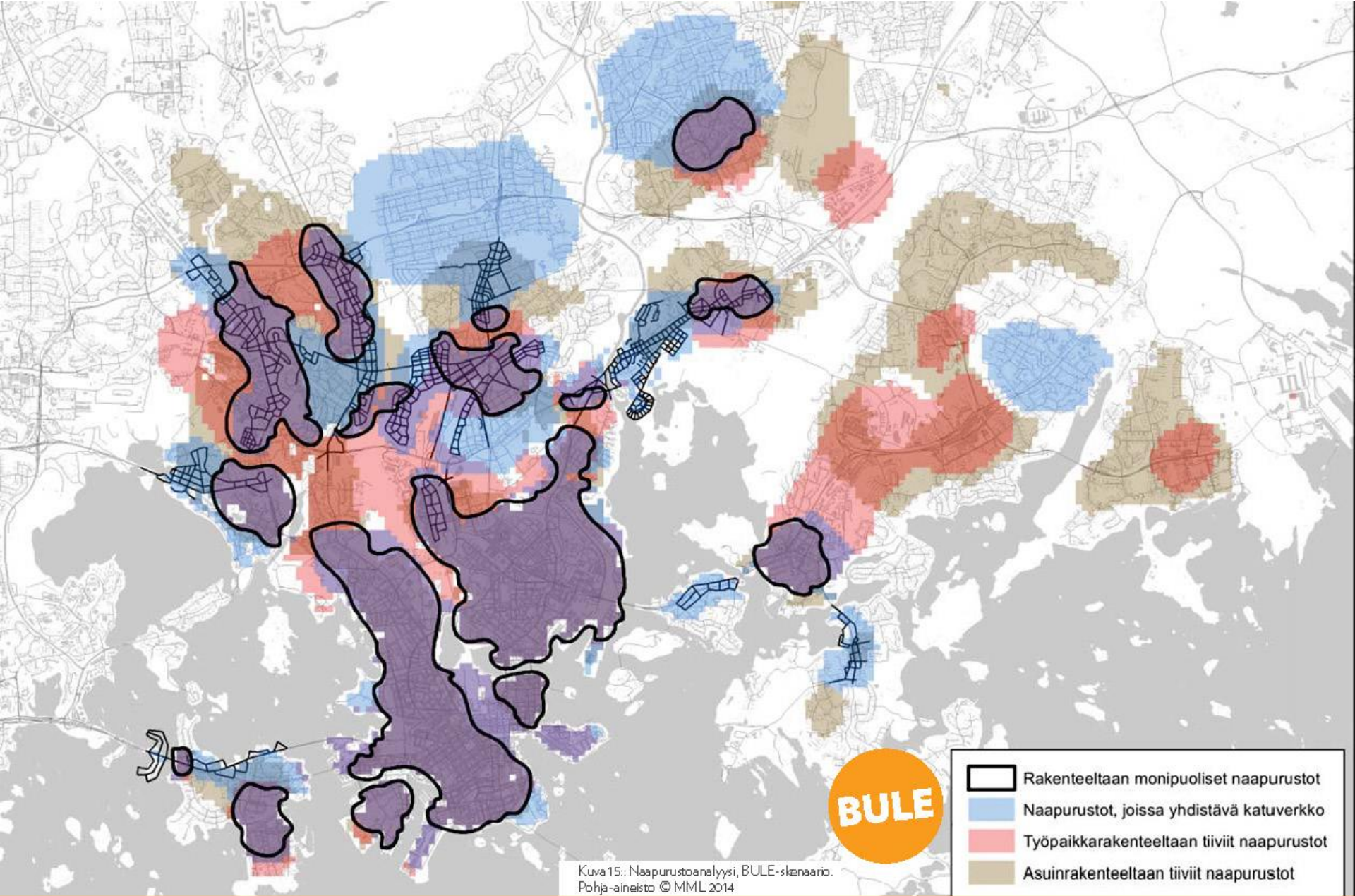

Kuva 13: Naapurustoanalyysi, nykytilanne.
Pohja-aineisto © MML 2014

**NYKY-
TILA**

”Jos yhdyskuntarakenteelle ei tapahdu mitään ... yksi keskeinen tehottomuuden syy jää ennalleen.”

Oleellista

- Minkälaisen kapasiteetin lisääminen on hyvä investointi?
- Kenelle investointi on hyvä?
- Miten investointi suhteutuu kestävyystavoitteisiin?
- Luoko investointi työpaikkoja?

A large, solid blue cross is centered on a white background. The cross is composed of two thick, perpendicular bars. The text 'Johtopäätöksiä' is written in white, sans-serif font across the horizontal bar of the cross.

Johtopäätöksiä

An aerial photograph of a city, likely Helsinki, showing a dense urban area with a large body of water in the background. The text is overlaid on the image.

**Kaupunkibulevardien rakentaminen
lisää työpaikkoja yhteiskuntaan**

An aerial photograph of a city street grid. A prominent road, likely a boulevard, is highlighted in a light green color, running diagonally from the bottom left towards the top right. The surrounding area shows a dense network of streets, buildings, and some green spaces. The text is overlaid on the center of the image.

Kaupunkibulevardien liikenne edellyttää
liikennejärjestelmän muutossuunnittelua

Bulevardisointi EI ole
- yleiskaavoitusta
- asemakaavoitusta
- liikennesuunnittelua
vaan

YKR-hanke

An aerial photograph of a city, likely Helsinki, showing a dense urban area with a large body of water in the background. The text is overlaid on the image.

YKR-hanke yhdistää eri
ammattikuntien **tavoitteet ja työn**

Professioiden **raja-aidat** ylitetään

- liikennejärjestämäsunnittelua
- Kaupunki- ja katusuunnittelua
- Puistosuunnittelua
- kaavasuunnittelua
- raidesuunnittelua
- silta- ja taitorakennesuunnittelua
- pohja- ja kalliorakennussuunnittelua
- vesihuollon ja hulevesien suunnittelua
- kaupunkitalouden suunnittelua
- Jne...

Uuteen nousuun kaupunkisuunnittelulla!

Tervetuloa Nousulounaalle
Tänään klo 11.30 !!!

NOUSUT TARJOAA..

